

SELF-ASSESSMENT SAGA COMPLIANCE REVIEW (SASAR)
BAHAGIAN KHIDMAT PERUNDING
JABATAN AKAUNTAN NEGARA MALAYSIA

NAMA AGENSI : _____

KEMENTERIAN/
SUK NEGERI : _____

****UNTUK KEGUNAAN SEKRETARIAT PEMATUHAN
SAGA SAHAJA****

TARIKH LAWATAN : _____

SIRI LAWATAN : _____

SKOR FUNGSIAN : _____ / 10 KRITERIA

SKOR TEKNIKAL : _____ / 8 KRITERIA

TOTAL SKOR : _____ / 18 KRITERIA

RATING:

☐

BAIK (15 – 18 KRITERIA)

☐

MEMUASKAN (10 – 14 KRITERIA)

☐

TIDAK MEMUASKAN (< 9 KRITERIA)

MAKLUMAT AGENSI:

Latar Belakang Agensi	:	
Alamat Agensi	:	
Pegawai Bertanggungjawab	:	
No. Telefon/Faksimili	:	
Bilangan Pengguna Sistem Aplikasi	:	
Bilangan <i>Concurrent User</i>	:	
Bilangan Cawangan	:	
Lokasi Cawangan	:	

MAKLUMAT SISTEM APLIKASI:

Nama Sistem Aplikasi & Versi Terkini	:	
Tarikh Pembangunan Sistem Aplikasi	:	
Tarikh Pelaksanaan Sistem Aplikasi	:	
Pembekal/Pembangun Sistem Aplikasi	:	
Senarai Modul Dalam Sistem Aplikasi Perakaunan & Kewangan	:	
Senarai Sistem Sokongan Yang Berintegrasi Dengan Sistem Aplikasi Perakaunan & Kewangan	:	
Capaian Sistem Aplikasi (Client/ Web based)	:	
Platform Sistem Pengoperasian (Operating System-Platform)/Versi Bagi Aplikasi	:	
Platform Sistem Pengoperasian (Operating System-Platform)/Versi Bagi Pangkalan Data	:	

Perisian Pembangunan Aplikasi/ Versi	:	
Perisian Pembangunan Pangkalan Data/Versi	:	
Spesifikasi <i>Server</i> Aplikasi	:	
Spesifikasi <i>Server</i> Pangkalan Data	:	
Kapasiti Storan <i>Server</i> Bagi Aplikasi & Pangkalan Data	:	
Penggunaan (Utilisation) <i>Server</i> Terkini Bagi Aplikasi & Pangkalan Data	:	

Tandakan (✓) pada ruangan 'YA' atau 'TIDAK' dan catatan/ulasan boleh diisi di ruangan 'CATATAN AGENSI'.

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI									
A. KRITERIA FUNGSIAN															
1.	Prinsip Perakaunan Diterima Umum (General Accepted Accounting Principles) Yang Ditetapkan Oleh Mana-Mana Badan Penetap Piawaian Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan perlu mematuhi Prinsip Perakaunan Diterima Umum (General Accepted Accounting Principles).														
(a)	Adakah agensi menerima pakai piawaian perakaunan yang diterima umum selaras dengan <i>Decision Chart</i> di Lampiran A PA 3.2?	- Agensi menerima pakai salah satu daripada piawaian perakaunan berikut: <table border="1"> <thead> <tr> <th>BIL.</th><th>JANM</th><th>MASB</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Malaysian Public Sector Accounting Standards (MPSAS)</td><td>Malaysian Financial Reporting Standards (MFRS)</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Piawaian Perakaunan Islam Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PIIBZW)</td><td>Malaysian Private Entity Reporting Standards (MPERS)</td></tr> </tbody> </table> - Pekeliling Perbendaharaan (PP) PA 3.2, Penyediaan dan Pembentangan Laporan Tahunan dan Penyata Kewangan Badan Berkanun Persekutuan. - Piawaian perakaunan yang perlu diterima pakai oleh Badan Berkanun Persekutuan (BBP) adalah berdasarkan kepada kriteria seperti berikut:	BIL.	JANM	MASB	1.	Malaysian Public Sector Accounting Standards (MPSAS)	Malaysian Financial Reporting Standards (MFRS)	2.	Piawaian Perakaunan Islam Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PIIBZW)	Malaysian Private Entity Reporting Standards (MPERS)	☐ Penyata Kewangan Terkini Yang Telah Diaudit. ☐ Surat Kelulusan Pengecualian Pemakaian MPSAS (jika berkaitan). ☐ Sijil Audit Berteguran yang terkini diterima. <i>(Jika Sijil Audit Berteguran melibatkan sistem, permohonan sijil pematuhan SAGA ditangguhkan sehingga agensi membuat penambahbaikan sistem)</i>			
BIL.	JANM	MASB													
1.	Malaysian Public Sector Accounting Standards (MPSAS)	Malaysian Financial Reporting Standards (MFRS)													
2.	Piawaian Perakaunan Islam Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PIIBZW)	Malaysian Private Entity Reporting Standards (MPERS)													

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		(1) Bagi BBP yang pelaporan kewangannya tertakluk kepada undang-undang seliaan Bank Negara Malaysia (BNM) atau Suruhanjaya Sekuriti (SC) dengan merujuk PP PA 3.2 Lampiran A – Decision Chart Pemakaian Piawaian Perakaunan oleh Badan Berkanun Persekutuan. (2) BBP selain daripada perkara (1) di atas, Badan Berkanun Negeri (BBN) dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) yang tidak menerima pakai MPSAS mulai tahun 2020, perlu mendapatkan kelulusan pengecualian JANM. (3) Manakala Majlis Agama Islam Negeri (MAIN) mengguna pakai PPIBZW. (4) Agensi perlu membuat penilaian sendiri menggunakan <i>Decision Chart</i> di Lampiran A PA 3.2 dengan justifikasi pemakaian piawaian perakaunan yang diterima umum.	dan diambil kira dalam <i>Penyata Kewangan</i> yang berikutnya). ☐ Surat pemerhatian audit terperinci sebelum Sijil Audit dikeluarkan berserta maklum balas Agensi.			
(b)	Adakah peraturan yang berkuat kuasa diterima pakai dalam penyediaan Penyata Kewangan seperti Akta/Arahan/Polisi dan lain-lain? Nyatakan.	Agensi menerima pakai Akta/Arahan/Polisi/Peraturan yang berkaitan agensi dalam penyediaan Penyata Kewangan.	☐ Salinan Akta/Arahan/Polisi Dalam berkaitan Perakaunan dan Kewangan.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah agensi mempunyai syarikat subsidiari? Jika ya, senaraikan syarikat subsidiari dan piawaian perakaunan yang diterima pakai. (Jika tidak berkenaan, sila abaikan soalan ini).	- Piawaian Perakaunan Syarikat Subsidiari. - Mulai 1 Januari 2016, agensi yang menerima pakai PERS perlu beralih kepada MPERS. - Mulai 1 Januari 2018, agensi yang menerima pakai FRS perlu beralih kepada MFRS atau MPERS.	☐ Penyata Kewangan Terkini Yang Telah Diaudit (Nota Kepada Akaun). ☐ Senarai syarikat subsidiari agensi dan piawaian perakaunan yang diterima pakai oleh syarikat subsidiari.			
2.	Asas Perakaunan Akruan Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan yang dibangunkan oleh agensi perlu menggunakan asas perakaunan akruan bagi memastikan pengiktirafan, pengukuran dan pelaporan transaksi kewangan dilaksanakan dengan tepat dan teratur.					
(a)	Adakah sistem aplikasi perakaunan dan kewangan agensi menggunakan asas perakaunan akruan?	Sistem agensi menggunakan asas akruan bagi memperakaunkan transaksi aset, liabiliti, ekuiti, belanja dan hasil.	☐ Penyata Kewangan Terkini Yang Telah Diaudit (Dasar Perakaunan).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(b)	Adakah titik pengiktirafan dan catatan bergu adalah tepat dan betul bagi akaun berikut: (i) Hasil (Titik Pengiktirafan: Tarikh invois/bil agensi atau Tunai diterima)	Titik pengiktirafan hasil adalah: - Tarikh invois/bil yang dikeluarkan dari sistem seperti yuran, sewa dan lain-lain, - Tarikh hasil sepatutnya diperoleh (earned) secara berkadar (proportionate) seperti faedah simpanan tetap/faedah pinjaman kakitangan dan lain-lain, atau/dan - Tarikh tunai diterima seperti kompaun/denda/penalti/deposit diterima dan lain-lain. Nota: - Hasil yang diakrukan HANYA pada hujung tahun tidak diterima. Catatan Bergu bagi memperakaunkan HASIL dalam sistem adalah tepat. Panduan: B/S: Penyata Kedudukan Kewangan (Balance Sheet) P&L: Penyata Prestasi Kewangan (Profit & Loss Account)	☐ Penyata Kewangan Terkini Yang Telah Diaudit (Dasar Perakaunan). ☐ Paparan skrin catatan bergu pengiktirafan hasil. ☐ Salinan Invois Akaun Belum Terima (AR Invoice).			
	(ii) Belanja (Titik Pengiktirafan: Tarikh barang/perkhidmatan diterima - <i>Goods Received Note</i> (GRN)/ <i>Delivery Order</i>)	Titik pengiktirafan belanja adalah: - Tarikh barang/perkhidmatan diterima - <i>Goods Received Note</i> (GRN), atau - Tarikh terima <i>Delivery Order</i> (DO), atau - Tarikh terima invois/bil.	☐ Penyata Kewangan Terkini Yang Telah Diaudit (Dasar Perakaunan).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(DO) atau Tarikh invois/bil)	Nota: - Belanja tidak boleh diiktiraf apabila Pesanan Tempatan dikeluarkan. Hanya peruntukan agensi diambil kira apabila Pesanan Tempatan dikeluarkan. - Belanja yang diakrukan HANYA pada hujung tahun tidak diterima. - Agensi hendaklah mengemukakan polisi perakaunan sekiranya titik pengiktirafan belanja berbeza daripada perkara (1) hingga (3). - Pastikan Catatan Bergu bagi memperakaunkan BELANJA dalam sistem adalah tepat.	☐ Paparan skrin catatan bergu pengiktirafan belanja. ☐ Salinan Invois Akaun Belum Bayar (AP Invoice)/Delivery Order (DO)/Goods Received Note (GRN).			
	(iii) Aset (Contoh: Aset Tetap, Pelaburan Jangka Panjang, Pinjaman Pekerja, Pelaburan Hartanah, Inventori, Akaun Belum Terima)	Aset Tetap dipermodalkan mengikut polisi yang ditetapkan oleh agensi (Contoh: Melebihi RM2,000) dan disusutnilaikan mengikut kaedah susut nilai yang bersesuaian. Inventori dipermodalkan mengikut polisi yang ditetapkan oleh agensi. Pelaburan Hartanah dipermodalkan mengikut polisi yang ditetapkan oleh agensi. Pinjaman (Due From) dipermodalkan mengikut polisi yang ditetapkan oleh agensi. Catatan Bergu bagi memperakaunkan ASET dalam sistem adalah tepat.	☐ Penyata Kewangan Terkini Yang Telah Diaudit (Dasar Perakaunan). ☐ Paparan skrin catatan bergu pengiktirafan aset. ☐ Salinan Invois Akaun Belum Bayar (AP Invoice)/Delivery Order (DO).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(iv) Liabiliti/Ekuiti (Contoh: Pinjaman, Geran, Manfaat Pekerja, Diterima, Manfaat Deposit)	Pinjaman diperakaunkan mengikut polisi yang ditetapkan oleh agensi. Manfaat Pekerja diakrukan mengikut polisi yang ditetapkan oleh agensi. Deposit Diterima diperakaunkan dan dipulangkan semula kepada pendeposit apabila ianya telah mencapai maksud. Senarai Pendeposit boleh dijana daripada sistem. Geran Pembangunan diakaunkan sebagai liabiliti/ekuiti dan dilunaskan ke P&L apabila digunakan. Catatan Bergu bagi memperakaunkan LIABILITI dalam sistem adalah tepat.	☐ Penyata Kewangan Terkini Yang Telah Diaudit (Dasar Perakaunan). ☐ Paparan skrin catatan bergu pengiktirafan liabiliti/ekuiti.			
3.	Kod Carta Akaun Yang Fleksibel Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai kod carta akaun yang fleksibel mengikut keperluan agensi. Jenis akaun bagi kod carta akaun hendaklah terbahagi kepada Hasil, Belanja, Aset, Liabiliti dan Ekuiti.					
(a)	Adakah kod carta akaun adalah fleksibel iaitu boleh ditambah/dinyahaktif (deactivate)? Nyatakan bilangan kelas kod carta akaun.	- Kod carta akaun sistem agensi boleh ditambah/dinyahaktif (deactivate) sekiranya terdapat keperluan. - Contoh kod carta akaun yang fleksibel adalah seperti berikut:	☐ Salinan kod carta akaun. ☐ Penerangan mengenai bilangan kelas kod carta akaun.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI												
		Bilangan Kelas Kod Carta Akaun <table><tr><th>Jenis Akaun</th><th>Kelas Akaun</th><th>Sub Kelas</th><th>Siri</th></tr><tr><td>L/E/B/A/H (1 aksara)</td><td>9 (1 aksara)</td><td>9 (1 aksara)</td><td>999 (3 aksara)</td></tr><tr><td>L</td><td>1</td><td>1</td><td>201</td></tr></table> Kod Carta Akaun = L11201	Jenis Akaun	Kelas Akaun	Sub Kelas	Siri	L/E/B/A/H (1 aksara)	9 (1 aksara)	9 (1 aksara)	999 (3 aksara)	L	1	1	201				
Jenis Akaun	Kelas Akaun	Sub Kelas	Siri															
L/E/B/A/H (1 aksara)	9 (1 aksara)	9 (1 aksara)	999 (3 aksara)															
L	1	1	201															
(b)	Adakah kod carta akaun diklasifikasi mengikut kategori hasil, belanja, aset, liabiliti dan ekuiti?	Kod carta akaun diklasifikasikan mengikut kategori hasil, belanja, aset, liabiliti dan ekuiti. Contoh minimum kod carta akaun adalah seperti di SPANM Bilangan 3 Tahun 2018. Contoh kod: (1) L11001 - Liabiliti Semasa Pinjaman Jangka Pendek (2) E13000 - Lebihan Terkumpul (3) B21000 - Perbelanjaan Perjalanan dan Sara Hidup (4) A48000 - Susut Nilai Terkumpul Komputer (5) H83000 - Geran Nota: Kod carta akaun di SPANM SAGA yang berkuat kuasa adalah contoh sahaja dan agensi boleh menggunakan kombinasi kod carta akaun lain yang bersesuaian.	☐ Salinan kod carta akaun bagi setiap kategori L.E.B.A.H atau yang setara.															

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
4.	Transaksi Kewangan Boleh Diperakaunkan Setiap Hari Bagi Menjana Penyata Kewangan Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berupaya untuk mengakaunkan transaksi kewangan secara harian ke lejar am bagi penyediaan Penyata Kewangan agensi.					
(a)	(i) Adakah setiap transaksi kewangan diperakaunkan ke Lejar Am secara harian? (ii) Adakah Imbangan Duga (Trial Balance) dapat dijana secara harian dan imbang?	- Sistem agensi berupaya untuk memperakaunkan transaksi kewangan ke Lejar Am pada setiap hari. - Sistem agensi berupaya untuk menjana Imbangan Duga (Trial Balance) secara harian dan ianya imbang. Nota: Imbangan Duga mestilah boleh dijana pada setiap hari tetapi agensi tidak akan dikuiiri sekiranya Imbangan Duga pada tarikh yang lepas tidak dapat dijana semula.	☐ Salinan Imbangan Duga terkini dua hari berturutan bagi muka surat pertama dan muka surat terakhir.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(b)	Bagi penutupan bulanan, adakah sistem secara automatik berupaya mengakaunkan transaksi hasil dan belanja bulanan seperti hasil faedah, belanja susut nilai dan lain-lain?	- Sistem agensi berupaya mengakaunkan transaksi hasil dan belanja bulanan secara automatik bagi menjamin ketepatan Penyata Kewangan agensi. - Contoh: - Pembelian aset oleh agensi pada 15 Mac 20XX, belanja susut nilai bulanan diakaunkan mulai bulan Mac 20XX. - Faedah bagi Simpanan Tetap (matang tiga bulan) yang masih belum matang diakrukan pada setiap bulan dan bukan diakaunkan hanya apabila ia matang. Nota: Pengiraan susut nilai secara tahunan bagi aset yang diperoleh dalam tempoh tahun kewangan telah menyebabkan belanja susut nilai terkurang nyata dalam Penyata Kewangan, sekali gus tidak mencerminkan penggunaan (consumption) sebenar aset dalam operasi sesuatu agensi sepanjang tempoh pelaporan. Bagi memastikan ketepatan dan kebolehpercayaan maklumat kewangan, susut nilai hendaklah dikira secara bulanan agar nilai bawaan aset dan belanja susut nilai dilaporkan secara lebih tepat.	☐ Paparan skrin Lejar Belanja Susut Nilai secara bulanan. ☐ Paparan skrin Lejar Hasil Faedah.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Bagi penutupan tahunan, adakah sistem secara automatik berupaya: (i) menyifarkan akaun bagi item Penyata Prestasi Kewangan/ Penyata Pendapatan Komprehensif? (ii) membawa baki akaun ke tahun hadapan bagi item Penyata Kedudukan Kewangan?	- Sistem berupaya menyifarkan item Penyata Pendapatan/Prestasi ke tahun berikutnya secara automatik. - Sistem berupaya membawa baki item Penyata Kedudukan Kewangan ke tahun berikutnya secara automatik. Nota: - Menyifar atau membawa baki ke tahun berikutnya melalui pelarasan manual adalah tidak diterima. - Bagi membuktikan bahawa sistem boleh menyifarkan/membawa baki ke tahun hadapan secara automatik dengan betul dan tepat, sistem hendaklah melepasi sekurang-kurangnya satu sesi penutupan akhir tahun sebelum boleh diberikan pengiktirafan Pematuhan SAGA. - Agensi hendaklah memastikan akaun ditutup pada akhir tahun kewangan dan terus menyifarkan/membawa baki ke tahun berikutnya walaupun Penyata Kewangan masih lagi belum diaudit oleh Jabatan Audit Negara. Amalan menyifarkan/membawa baki selepas Penyata Kewangan diaudit (Contoh: Tutup pada bulan Ogos tahun berikutnya) boleh menyebabkan baki akaun tahun semasa tidak tepat (tiada baki awal). - Bagi agensi yang mempunyai bulan ke 13 (Akaun Kena Bayar) pelarasan adalah dibenarkan (perubahan baki).	☐ Paparan skrin “baki akhir” tahun sebelum dan “baki awal” tahun semasa Penyata Prestasi/ Pendapatan. ☐ Paparan skrin “baki akhir” tahun sebelum dan “baki awal” tahun semasa bagi Penyata Kedudukan.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
5.	Sistem Bercirikan <i>Single-Point Data Entry</i> Dan Integrasi Modul-modul dalam sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mestilah berhubung kait (interoperability). Sistem sokongan berkaitan data kewangan mestilah berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan secara harian.					
(a)	Adakah sistem menggunakan konsep <i>Single-Point Data Entry</i> iaitu hanya perlu mengunci masuk data kewangan sekali sahaja dan sistem akan mengemas kini maklumat secara automatik dalam semua modul yang berkaitan?	- Agensi mengunci masuk data kewangan sekali sahaja dan sistem akan mengemas kini maklumat secara automatik dalam semua modul yang berkaitan (interoperability) dengan tepat dan betul. - Contoh: - Pesanan Pembelian - agensi akan mengunci masuk data pesanan dalam Modul Perolehan dan sistem akan membuat semakan secara automatik di Modul Bajet. - Penerimaan <i>Delivery Order</i> (DO)/Invois - agensi hanya mengemas kini maklumat DO/Invois dan sistem secara automatik mengemas kini data ke Modul Akaun Belum Bayar, Modul Aset dan Lejar Am. - Kriteria reka bentuk sistem aplikasi telah diperincikan dalam SPANM SAGA yang berkuat kuasa. - Contoh modul di sistem aplikasi perakaunan dan kewangan adalah seperti berikut: - Lejar Am - Buku Tunai - Akaun Belum Bayar - Akaun Belum Terima - Perolehan	☐ Gambar Rajah Keseluruhan Sistem Aplikasi Perakaunan dan Kewangan (termasuk sistem sokongan yang memberikan data kewangan). ☐ Kedudukan aliran di antara modul-modul dalam sistem aplikasi dan sistem sokongan yang berintegrasi sama ada sehala atau dua hala. ☐ Maklumat aliran data hendaklah dinyatakan di setiap aliran petunjuk modul dalam sistem aplikasi dan sistem			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		(6) Aset (7) Gaji (8) Pelaburan (9) Pinjaman Kakitangan (10) Pendahuluan dan Tuntutan Kakitangan (11) Bajet (12) Pentadbiran Pengguna dan Sistem (13) Pengkosan Projek* (14) Sistem Maklumat Pengurusan* (15) Inventori* (16) Pinjaman* (17) Pajakan* (18) Amanah dan Deposit* Modul bertanda * perlu dinyatakan sekiranya ada. - Contoh Gambar Rajah Keseluruhan Sistem Aplikasi Perakaunan dan Kewangan dan hubung kait bagi setiap modul diperincikan dalam SPANM SAGA yang berkuat kuasa. Nota: - Nama modul tidak semestinya sama dengan yang dinyatakan di dalam SPANM asalkan fungsi adalah sama. - Memaparkan modul utama sistem aplikasi perakaunan dan kewangan dalam gambar rajah keseluruhan sistem.	sokongan yang berintegrasi. ☐ Nama modul adalah sama dengan nama di dalam sistem aplikasi (jika nama modul adalah Bahasa Inggeris, perlu nyatakan dalam Bahasa Inggeris). ☐ Paparan skrin menu/ senarai modul dalam sistem aplikasi perakaunan dan kewangan. ☐ Paparan skrin menu sistem sokongan.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		- Fungsi perakaunan dan kewangan tidak semestinya berada dalam modul yang tertentu asalkan ianya bersesuaian. Contoh: Penyata Kewangan boleh dijana daripada Modul Lejar Am atau dari modul lain yang bersesuaian. - Agensi boleh memilih sama ada membangunkan modul di dalam sistem aplikasi perakaunan dan kewangan atau memilih untuk mengadakan sistem sokongan luar mengikut keperluan agensi dan berintegrasi dengan sistem aplikasi. - Agensi yang tidak menggunakan modul tertentu dan mempunyai justifikasi yang boleh diterima pakai semasa penilaian JKPS, perlu menyediakan SOP sebagai kawalan dalaman bagi proses memperakaunkan transaksi tersebut.				
(b)	Adakah modul yang berhubung kait (interoperability) dalam sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berintegrasi secara <i>real-time</i> serta semua transaksi diperakaun ke Lejar Am melalui modul dalam sistem aplikasi atau sistem sokongan?	- Modul yang berhubung kait (interoperability) dalam sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berintegrasi secara <i>real-time</i>. - Setiap data kewangan dipindahkan secara automatik sebaik sahaja dikunci masuk (real-time) tanpa proses <i>posting</i> secara manual. - Setiap transaksi diperakaunkan secara individual dan bukan secara <i>batching</i>.	☐ Paparan skrin proses bayaran daripada input pertama sehingga diperakaunkan ke Lejar Am bagi satu transaksi.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		- Semua transaksi kewangan agensi diperakaunkan secara <i>single-point data entry</i> dan tidak diakaunkan secara manual ke Lejar Am (kunci masuk semula). - Menggunakan sepenuhnya modul dalam sistem atau berintegrasi dengan sistem sokongan bagi memperakaunkan setiap transaksi. - Contoh: - Hasil faedah simpanan tetap diperakaunkan melalui Modul Pelaburan. - Susut nilai aset diperakaunkan melalui Modul Aset atau Sistem Aset (sistem sokongan yang berintegrasi). - Belanja faedah daripada pinjaman diperakaunkan melalui Modul Pinjaman dan Pajak. Nota: Transaksi yang diperakaunkan melalui jurnal pelarasan manual adalah tidak mematuhi konsep <i>single-point data entry</i>. Walau bagaimanapun pengecualian diberikan terhadap transaksi peruntukan seperti peruntukan hutang ragu, peruntukan Gantian Cuti Rehat dan lain-lain.				

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah sistem sokongan berkaitan data kewangan berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan secara harian?	- Sistem sokongan mestilah berintegrasi dengan sistem perakaunan secara harian. - Data kewangan dipindahkan secara automatik mengikut jadual yang ditetapkan tanpa proses <i>posting</i> jurnal secara manual.	☐ Senarai sistem sokongan, kaedah integrasi dan masa penghantaran data ke sistem perakaunan.			
(d)	Adakah sistem aplikasi adalah fleksibel untuk menambah dan menyahaktif (deactivate) modul mengikut keperluan agensi?	- Sistem aplikasi adalah fleksibel untuk menambah dan menyahaktif (deactivate) modul mengikut keperluan agensi dari semasa ke semasa. - Contoh: - Tambahan Modul Pinjaman Kakitangan bagi memperakaunkan transaksi pinjaman dan hasil faedah. - Menyahaktif (deactivate) Modul Gaji kerana agensi menggunakan sistem sokongan Gaji sepenuhnya.	☐ Senarai penambahan/penyahaktifan modul. ☐ Paparan skrin modul yang ditambah/dinyahaktif.			
6.	Proses Aliran Kerja Dalam Talian (Online Workflow) Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berupaya untuk membuat proses aliran kerja dalam talian (online workflow) bermula dari peringkat penyediaan sehingga kelulusan di dokumen kewangan (Pesanan Tempatan, Baucar Bayaran dan Baucar Jurnal).					
(a)	Adakah proses aliran kerja dalam talian (online workflow) boleh dilakukan di dokumen kewangan berikut:	- Terdapat proses aliran kerja dalam talian (online workflow) bagi dokumen kewangan berikut: - Pesanan Tempatan	☐ Paparan skrin proses aliran kerja dalam talian (online workflow) bagi Pesanan Tempatan.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(i) Pesanan Tempatan? (ii) Baucar Bayaran? (iii) Baucar Jurnal? Nyatakan bilangan proses aliran kerja dalam talian (online workflow) bagi setiap dokumen kewangan tersebut.	(2) Baucar Bayaran (3) Baucar Jurnal - Proses aliran kerja dalam talian (online workflow) bagi setiap dokumen kewangan berikut: - Pesanan Tempatan - sekurang-kurangnya dua peringkat aliran kerja iaitu sedia/semak dan lulus. - Baucar Bayaran - sekurang-kurangnya dua peringkat aliran kerja iaitu sedia/semak dan lulus. - Baucar Jurnal - sekurang-kurangnya dua peringkat aliran kerja iaitu sedia/semak dan lulus. Nota: Sistem aplikasi tidak membenarkan pegawai yang sama menyemak dan melulus dokumen yang sama.	☐ Paparan skrin proses aliran kerja dalam talian (online workflow) bagi Baucar Bayaran. ☐ Paparan skrin proses aliran kerja dalam talian (online workflow) bagi Baucar Jurnal.			
(b)	Adakah maklumat berikut dipaparkan pada dokumen kewangan yang dijana: (i) Tarikh sedia, semak dan lulus. (ii) Masa sedia, semak dan lulus.	- Maklumat berikut dipaparkan pada Pesanan Tempatan, Baucar Bayaran dan Baucar Jurnal yang dijana daripada sistem: - Tarikh sedia, semak dan lulus. - Masa sedia, semak dan lulus. - Nama pegawai penyedia, penyemak dan pelulus.	☐ Salinan Pesanan Tempatan yang dijana. ☐ Salinan Baucar Bayaran yang dijana.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(iii) Nama pegawai penyedia, penyemak dan pelulus. (iv) Jawatan pegawai penyedia, penyemak dan pelulus.	(4) Jawatan pegawai penyedia, penyemak dan pelulus.	☐ Salinan Baucar Jurnal yang dijana.			
(c)	Adakah sistem berupaya memaparkan senarai transaksi yang belum selesai sama ada di modul atau di menu utama sistem?		☐ Paparan skrin senarai transaksi yang belum selesai (sebelum tindakan semak/lulus). ☐ Paparan skrin senarai transaksi yang belum selesai (selepas tindakan semak/lulus).			
(d)	Adakah agensi menggunakan <i>Public Key Infrastructure</i> (PKI) sebagai kawalan keselamatan tambahan bagi sistem ini? Jika tidak berkenaan, sila abaikan soalan ini.	- Agensi menggunakan PKI sebagai kawalan keselamatan tambahan bagi proses kelulusan dokumen kewangan. Nota: - Agensi tidak perlu menandatangani atas dokumen kewangan yang dijana sekiranya kelulusan dibuat menggunakan PKI.	☐ Paparan skrin tandatangan digital. ☐ Senarai pengguna dan tempoh sah guna PKI.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		Agensi yang tidak menggunakan PKI wajib menandatangani secara manual di atas semua dokumen kewangan yang dijana daripada sistem (sekurang-kurangnya peringkat pelulus).				
7.	Kemudahan Pembayaran Dan Terimaan Secara Elektronik Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai kemudahan pembayaran melalui Pindahan Dana Elektronik (EFT) serta transaksi terimaan boleh dilaksanakan secara elektronik (cashless).					
(a)	Adakah sistem berupaya membuat pembayaran secara Pindahan Dana Elektronik (EFT)? Jika ya, nyatakan: (i) Nisbah EFT kepada cek (Contoh: 95:5). (ii) Justifikasi sekiranya nisbah EFT kepada cek kurang daripada 95%.	Nota: Agensi amat digalakkan untuk membuat pembayaran secara EFT, namun, sekiranya nisbah EFT kepada cek kurang daripada 95%, agensi perlu memberikan justifikasi yang munasabah.	☐ Paparan skrin urutan proses pembayaran EFT. ☐ Paparan skrin <i>text file</i> (encryption) pembayaran EFT.			
(b)	Adakah notifikasi pembayaran dihantar secara automatik kepada penerima melalui sistem aplikasi agensi? Jika ya, nyatakan kaedah yang digunakan.	Notifikasi pembayaran dihantar kepada penerima bayaran secara automatik melalui sistem aplikasi agensi dan melalui semakan di portal agensi. Nota: Notifikasi daripada bank terus kepada penerima bayaran tidak diterima.	☐ Paparan skrin notifikasi pembayaran EFT melalui e-mel/ SMS/portal agensi dihantar daripada sistem aplikasi.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah sistem menyokong terimaan secara elektronik/perbankan internet? Jika ya, nyatakan: (i) Kaedah terimaan secara elektronik/perbankan internet. (ii) Kaedah untuk memperakaunkan transaksi terimaan secara elektronik/perbankan internet.	Contoh: Apabila pelanggan membuat bayaran secara elektronik, agensi akan menerima Laporan Urus Niaga Harian (LUH), Notifikasi Pindahan Wang (NPW) dan penyata bank daripada bank bagi menyemak dan mengakaunkan terimaan elektronik. Nota: Agensi digalakkan mengakaunkan terimaan elektronik secara automatik terutamanya apabila bilangan transaksi adalah tinggi.	☐ Senarai terimaan elektronik/perbankan internet. ☐ Paparan skrin urutan proses untuk memperakaunkan terimaan elektronik bagi kaedah terimaan utama.			
8.	Proses Penyesuaian Bank Boleh Dilaksanakan Melalui Sistem Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berupaya membuat penyesuaian bank melalui penyata bank yang dimuat naik.					
(a)	Adakah Penyata Penyesuaian Bank disediakan melalui sistem? Nyatakan sistem aplikasi/modul yang digunakan untuk membuat penyesuaian bank.	Sistem agensi berupaya menyediakan Penyata Penyesuaian Bank secara elektronik untuk bank utama agensi. Nota: Kriteria ini telah dipersetujui dalam Mesyuarat Penyelarasan Kriteria Pematuhan SAGA pada 26 November 2024.	☐ Senarai semua bank/akaun bank (termasuk cawangan agensi) dan kaedah penyesuaian bank (manual/auto). ☐ Kategori akaun bank sama ada akaun bank bayaran, bank			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
			terimaan atau bank EFT. ☐ Paparan skrin modul Penyata Penyesuaian Bank. ☐ Salinan Penyata Penyesuaian Bank terkini yang dijana daripada sistem.			
(b)	Adakah fail penyata bank boleh dimuat naik ke dalam sistem?	Nota: Fail penyata bank (unencrypted) boleh dimuat turun daripada portal bank ke <i>desktop</i> terlebih dahulu sebelum dimuat naik ke sistem aplikasi untuk penyediaan penyesuaian. Namun, pegawai yang bertanggungjawab perlu mempunyai surat kuasa.	☐ Salinan surat kuasa untuk muat turun penyata bank dari portal bank dan muat naik penyata bank ke sistem (sekurang-kurangnya dua orang pegawai). ☐ Paparan skrin urutan proses muat naik penyata bank ke sistem.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah sistem berupaya membuat padanan automatik (auto match) dan padanan manual (force match) untuk tujuan penyediaan penyata penyesuaian bank?	Nota: Kriteria ini telah dipersetujui dalam Mesyuarat Penyelarasan Kriteria Pematuhan SAGA pada 26 November 2024.	☐ Paparan skrin urutan proses padanan automatik (auto match). ☐ Paparan skrin urutan proses padanan manual (force match). ☐ Peratusan semakan secara <i>auto match</i> dan <i>force match</i> .			
(d)	Adakah sistem mempunyai petunjuk/indikator bagi membezakan item padanan automatik (auto match) dan padanan manual (force match) dalam penyediaan penyesuaian bank?		☐ Paparan skrin petunjuk/indikator bagi padanan automatik (auto match) dan padanan manual (force match).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
9.	Penjanaan Penyata Kewangan Dan Laporan Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berupaya untuk menyedia dan menjana Penyata Kewangan setiap tahun dan laporan yang diperlukan pada bila-bila masa.					
(a)	Adakah sistem berupaya untuk menyedia dan menjana Penyata Kewangan berikut setiap tahun: (i) Penyata Prestasi Kewangan/Penyata Pendapatan Komprehensif? (ii) Penyata Kedudukan Kewangan? (iii) Penyata Aliran Tunai? (iv) Penyata Perubahan Aset Bersih/Ekuiti?		☐ Agensi perlu nyatakan sistem berupaya untuk menjana laporan 9(a)(i) hingga (iv) di ruangan catatan agensi. ☐ Surat pemerhatian audit terperinci sebelum Sijil Audit dikeluarkan berserta maklum balas Agensi.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(b)	Adakah Penyata Kewangan yang dijana betul dan tepat?	- Contoh: (1) Amaun/Baki di Penyata Kewangan dijumlahkan dengan tepat. (2) Baki tahun semasa disemak silang dengan penyata tahun sebelumnya. (3) Penyata Kedudukan Kewangan imbang. (4) Baki Tunai & Kesetaraan Tunai di Penyata Kedudukan Kewangan disemak silang dengan Penyata Aliran Tunai. (5) Amaun "Keuntungan Sebelum Cukai" disemak silang dengan Penyata Aliran Tunai. (6) "Keuntungan Selepas Cukai" disemak silang dengan Penyata Perubahan Aset Bersih/Ekuiti. (7) "Keuntungan Tertahan" disemak silang dengan Penyata Perubahan Aset Bersih/Ekuiti.	☐ Salinan Penyata Kewangan yang dijana melalui sistem (jumlah amaun disemak silang).			
(c)	Adakah sistem berupaya menjana dan mencetak laporan lain yang diperlukan? Nyatakan laporan tersebut.		Jenis laporan yang dijana oleh sistem: ☐ Laporan Buku Tunai. ☐ Laporan Pengumuran Penghutang/ Pemiutang (Ageing).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
			☐ Laporan Daftar Bil/Invois. ☐ Laporan Baki Peruntukan.			
(d)	Adakah laporan boleh dijana menggunakan pelbagai format fail (contoh: excel, html, pdf dan lain-lain)?		☐ Paparan skrin laporan mengikut pelbagai format: • Excel • Html • Pdf			
(e)	Adakah agensi membuat serahan wang tak dituntut mengikut Akta Wang Tak Dituntut 1965 (Akta 370)? Jika tidak berkenaan, sila abaikan soalan ini.		☐ Surat serahan WTD daripada agensi. ☐ Surat Pengesahan serahan WTD oleh JANM.			
10.	Data Boleh Diekstrak Daripada Pangkalan Data Bagi Tujuan Pengauditan Data boleh diekstrak daripada pangkalan data bagi tujuan pengauditan dan sistem berupaya untuk menyimpan data bagi tempoh yang ditetapkan oleh Arkib Negara Malaysia.					
(a)	Adakah data kewangan boleh diekstrak daripada pangkalan data apabila diperlukan oleh juruaudit	• Agensi mengekstrak sendiri data kewangan daripada pangkalan data.	☐ Paparan skrin fail yang telah diekstrak.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN SOKONGAN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	atau pihak tertentu untuk digunakan dalam aplikasi pengauditan seperti <i>Audit Command Language</i> (ACL)?					
(b)	Adakah sistem berupaya untuk menyimpan data dan jejak audit dalam pangkalan data bagi tempoh sekurang-kurangnya dua tahun? Nyatakan tempoh storan dalam pangkalan data.	Nota: Tempoh simpanan maksimum hendaklah berdasarkan kepada jadual yang dikeluarkan oleh Arkib Negara Malaysia.	☐ Sampel dokumen kewangan di sistem bagi dua tahun dan ke atas (contoh: Baucar, Resit). ☐ Sampel laporan jejak audit di sistem bagi dua tahun dan ke atas.			

Disediakan Oleh:

Bahagian Kewangan

.....

Nama:

Jawatan:

Tarikh:

Disahkan Oleh:

Bahagian Kewangan

.....

Nama:

Jawatan:

Tarikh:

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
B. KRITERIA TEKNIKAL						
1.	Pentadbiran Profil Keselamatan Pengguna Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai Pentadbiran Profil Keselamatan Pengguna merangkumi hak dan had kelulusan penggunaan sistem, surat lantikan pentadbir sistem dan <i>Standard Operating Procedure</i> (SOP).					
(a)	(i) Adakah agensi melantik pentadbir sistem untuk sistem aplikasi perakaunan dan kewangan di agensi? (ii) Adakah agensi melantik sekurang-kurangnya dua orang pentadbir sistem?	- Agensi melantik sekurang-kurangnya dua orang pegawai sebagai pentadbir sistem. Tujuan melantik dua orang pentadbir sistem adalah bagi mengelakkan seorang pengguna sahaja yang bertindak atas kuasa tunggalnya dan juga sebagai <i>backup</i> sekiranya salah seorang pentadbir sistem tiada. - Surat Lantikan atas nama pegawai disediakan bagi setiap pentadbir sistem dan lantikan akan terbatal sekiranya lantikan dibatalkan atau pegawai bertukar.	☐ Paparan skrin Surat/Memo Lantikan Pentadbir Sistem yang ditandatangani oleh Ketua/Pengarah Agensi (yang tidak terlibat dalam operasi sistem aplikasi perakaunan dan kewangan agensi).			
(b)	Adakah pentadbir sistem terdiri daripada pegawai awam/agensi dan tidak terlibat dalam operasi aplikasi perakaunan dan kewangan agensi?	Pentadbir sistem tidak boleh terlibat dalam mana-mana operasi yang melibatkan transaksi perakaunan dan kewangan bagi mengelakkan <i>conflict of interest</i>. Nota: Pentadbir sistem boleh terdiri daripada Pegawai IT dan/atau pegawai daripada skim lain yang tidak terlibat dalam operasi sistem aplikasi perakaunan dan kewangan agensi.	☐ Paparan skrin profil capaian Pentadbir Sistem.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah agensi mempunyai <i>Standard Operating Procedure</i> (SOP) bagi pentadbiran pengguna?	Agensi mempunyai SOP sebagai panduan dan rujukan kepada pentadbir sistem baharu sekiranya terdapat pertukaran pentadbir sistem.	☐ Paparan skrin muka hadapan SOP Pentadbiran Profil Keselamatan Pengguna.			
(d)	Adakah <i>Standard Operating Procedure</i> (SOP) pentadbiran pengguna mempunyai maklumat berikut: (i) Penerangan mengenai tatacara pendaftaran pengguna, pengemaskinian tahap capaian/hak modul dan peranan, had kuasa pengguna bagi menyemak/memperaku (amaun) serta penamatan ID? (ii) Borang permohonan pendaftaran pengguna, pengemaskinian tahap capaian/hak, had kuasa menyemak/memperaku	- SOP merangkumi tatacara bagi prosedur berikut: - Pendaftaran ID baharu - Pengemaskinian - tahap capaian/hak modul - peranan (sedia/semak/lulus) - had kuasa menyemak/memperaku (amaun) - Penamatan ID - Setiap prosedur di atas mempunyai perkara berikut: - Proses kerja - Carta alir - Borang permohonan - Tarikh kemas kini dokumen SOP	☐ Dokumen SOP Pentadbiran Profil Keselamatan Pengguna.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI									
	(amaun) serta penamatan ID? (iii) Carta alir tatacara pendaftaran pengguna, pengemaskinian tahap capaian/hak, had kuasa menyemak/memperaku (amaun) serta penamatan ID? (iv) Tarikh kemas kini dokumen SOP?	Nota: Disarankan menggunakan MyDigital ID bagi kaedah pengesahan pengguna sebagai mana Surat Arahan KSN: Pelaksanaan Integrasi Sistem Aplikasi Digital Kerajaan Dengan MyDigital ID sebagai Log Masuk Tunggal (Single Sign-On, SSO) bertarikh 14 Januari 2025.													
(e)	Adakah agensi mempunyai borang pentadbiran profil keselamatan pengguna yang merekodkan maklumat berikut: (i) Pendaftaran ID? (ii) Tahap capaian/hak modul dan peranan? (iii) Had kuasa melulus/memperaku (amaun)? (iv) Penamatan ID? (v) Tarikh kuat kuasa?	Borang pentadbiran profil keselamatan pengguna mempunyai maklumat berikut: <table><tr><th>Bil.</th><th>Maklumat</th><th>Penjelasan</th></tr><tr><td>1.</td><td>Jenis permohonan</td><td>Jenis permohonan sama ada untuk pendaftaran baharu, pengemaskinian atau penamatan ID.</td></tr><tr><td>2.</td><td>Pendaftaran ID</td><td>Maklumat umum pengguna seperti ID Pengguna, Nama, Jawatan, Bahagian dan lain-lain.</td></tr></table>	Bil.	Maklumat	Penjelasan	1.	Jenis permohonan	Jenis permohonan sama ada untuk pendaftaran baharu, pengemaskinian atau penamatan ID.	2.	Pendaftaran ID	Maklumat umum pengguna seperti ID Pengguna, Nama, Jawatan, Bahagian dan lain-lain.	☐ Paparan skrin Borang Capaian Pengguna Sistem yang telah diluluskan.			
Bil.	Maklumat	Penjelasan													
1.	Jenis permohonan	Jenis permohonan sama ada untuk pendaftaran baharu, pengemaskinian atau penamatan ID.													
2.	Pendaftaran ID	Maklumat umum pengguna seperti ID Pengguna, Nama, Jawatan, Bahagian dan lain-lain.													

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		3.	Tahap capaian/hak modul	Modul-modul untuk dicapai/ dipapar yang dibenarkan sahaja.				
		4.	Peranan	Peranan sedia/semak/lulus.				
		5.	Had kuasa melulus/ memperaku (amaun)	Had kuasa melulus/memperaku yang dibenarkan mengikut pekeliling/dasar atau peraturan yang diguna pakai.				
		6.	Tarikh kuat kuasa	Tarikh kuat kuasa pendaftaran baharu/kemas kini/penamatan ID untuk jejak audit.				
(f)	Adakah sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai kemudahan pentadbiran profil keselamatan untuk mengkonfigurasi dan menyenggara setiap capaian pengguna di sistem?	- Sistem aplikasi mempunyai kemudahan bagi mengkonfigurasi dan menyenggara capaian pengguna di dalam sistem bagi: (1) pendaftaran ID baharu (2) pengemaskinian tahap capaian/hak modul (3) peranan (4) had kuasa melulus/memperaku (amaun), dan (5) penamatan ID			☐ Paparan skrin senarai pengguna dan capaian/had kuasa melulus/ memperaku (amaun).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(g)	Adakah setiap pengguna dibekalkan dengan satu ID dan ID tersebut adalah unik seperti nombor kad pengenalan, e-mel rasmi, nombor pekerja, nombor gaji atau <i>login</i> ID dan kata laluan yang sama bagi semua sistem di agensi melalui pengurusan ID berpusat menggunakan fasiliti <i>Active Directory</i> (AD) <i>Single Sign-On</i> (SSO)? Nyatakan.	Sistem berupaya untuk membuat semakan dan mengeluarkan makluman sekiranya ID yang dimohon telah digunakan dan maklumat ID tidak boleh disimpan. Nota: ID secara berkumpulan (Group ID) adalah tidak dibenarkan.	☐ Paparan skrin bukti ID adalah unik. ☐ Paparan skrin mesej ralat bukti ID adalah unik.			
(h)	Adakah agensi menguatkuasakan pengurusan keselamatan pengguna (user management security) merangkumi perkara berikut: (i) Jumlah minimum kata laluan adalah 12 aksara dengan kombinasi aksara, angka dan aksara khas.	Nota: Agensi hendaklah menguatkuasakan pengurusan keselamatan pengguna (user management security) merangkumi perkara (i) hingga (xii).	☐ Paparan skrin tetapan kata laluan.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(ii) Kata laluan tidak boleh sama dengan ID Pengguna. (iii) Sekat akaun pengguna selepas tiga kali gagal cubaan <i>login</i> . (iv) Penggunaan <i>Multi Factor Authentication</i> (MFA) perlu dilaksanakan. (v) Akses ke sistem tidak membenarkan akses pengguna secara <i>multiple entries</i> . (vi) Gantung hak keistimewaan/sekat ID pengguna selepas 30 hari (boleh diubah) tidak <i>login</i> . (vii) <i>Inactivate</i> ID pengguna selepas 30 hari (boleh diubah) digantung. (viii) Kuat kuasakan penukaran kata laluan selepas <i>login</i> kali					

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	pertama atau kata laluan diset semula. (ix) Kuat kuasakan penukaran kata laluan selepas 90 hari (boleh diubah berdasarkan dasar agensi). (x) Cegah penggunaan semula empat kata laluan terakhir digunakan. (xi) Kata laluan yang disimpan di pangkalan data disulitkan (encrypted), dan (xii) Maklumat <i>login</i> tidak dihantar melalui rangkaian dalam bentuk teks biasa (clear text).					

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(i)	Adakah ID pengguna yang berstatus <i>inactive</i> tidak akan dihapuskan (dalam sesuatu tempoh mengikut dasar keselamatan agensi) bagi membolehkan rekod jejak audit diekstrak apabila diperlukan?	- Pengguna yang tidak lagi menggunakan sistem aplikasi ditukarkan daripada status "<i>active</i>" kepada status "<i>inactive</i>" dan tidak dihapuskan terus daripada sistem. - Status Pengguna ditukar berdasarkan borang permohonan penamatan ID yang dikemukakan kepada pentadbir sistem. - Jejak audit bagi pengguna yang tidak aktif tidak dihapuskan dan laporan jejak audit boleh diekstrak daripada tarikh ID mula diakses sehinggalah ID ditamatkan. Nota: ID pengguna boleh dihapuskan dari pangkalan data dalam proses pengemasan (housekeeping) mengikut tempoh yang bersesuaian.	☐ Paparan skrin bukti ID pengguna ditukar kepada status <i>inactive</i> . ☐ Paparan skrin Laporan Jejak Audit bukti ID pengguna ditukar kepada status <i>inactive</i> . ☐ Paparan skrin Borang Capaian Pengguna tidak aktif.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
2.	Sistem Mempunyai Jejak Audit Bagi Merekodkan Semua Aktiviti Pengguna Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai jejak audit bagi merekodkan semua aktiviti pengguna yang merangkumi ID pengguna, modul yang diakses serta tarikh dan masa bagi setiap aktiviti termasuk log masuk dan log keluar.					
(a)	Adakah sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai fungsi jejak audit? Nota: Setiap aktiviti yang dilakukan perlu direkod mengikut kronologi bagi tujuan mengesan jejak audit.	- Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai fungsi jejak audit bagi melindungi integriti data sistem aplikasi daripada perubahan yang disengajakan atau yang tidak disengajakan. - Jejak audit dan log sistem hendaklah dilog bagi memastikan integriti data dilindungi daripada perubahan dan boleh dipantau untuk mengesan aktiviti luar biasa.	☐ Paparan skrin Laporan Jejak Audit terkini berdasarkan modul. ☐ Paparan skrin Laporan Jejak Audit terkini berdasarkan ID. ☐ Paparan skrin Laporan Jejak Audit (login pengguna).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI												
(b)	Adakah sistem aplikasi perakaunan dan kewangan merekodkan setiap aktiviti pengguna di dalam sistem seperti berikut: (i) ID Pengguna? (ii) Tarikh dan Masa Transaksi? (iii) Jenis Transaksi? (iv) Modul yang Diakses? (v) Maklumat log masuk dan log keluar?	Laporan jejak audit yang dijana daripada sistem aplikasi mempunyai maklumat-maklumat berikut: <table><tr><th>Bil.</th><th>Maklumat</th><th>Penjelasan</th></tr><tr><td>1.</td><td>ID Pengguna</td><td>Identiti bagi setiap pengguna yang melakukan transaksi. ID secara berkumpulan adalah tidak dibenarkan kerana jejak audit tidak dapat mengenal pasti pengguna sebenar yang melakukan transaksi.</td></tr><tr><td>2.</td><td>Tarikh dan Masa Transaksi</td><td>Tarikh dan masa pengguna mengakses sistem aplikasi dan melakukan transaksi di sistem.</td></tr><tr><td>3.</td><td>Jenis Transaksi</td><td>Setiap perubahan maklumat yang dilakukan di sistem aplikasi seperti aktiviti menyedia, meminda, menyemak, melulus dan lain-lain.</td></tr></table>	Bil.	Maklumat	Penjelasan	1.	ID Pengguna	Identiti bagi setiap pengguna yang melakukan transaksi. ID secara berkumpulan adalah tidak dibenarkan kerana jejak audit tidak dapat mengenal pasti pengguna sebenar yang melakukan transaksi.	2.	Tarikh dan Masa Transaksi	Tarikh dan masa pengguna mengakses sistem aplikasi dan melakukan transaksi di sistem.	3.	Jenis Transaksi	Setiap perubahan maklumat yang dilakukan di sistem aplikasi seperti aktiviti menyedia, meminda, menyemak, melulus dan lain-lain.				
Bil.	Maklumat	Penjelasan																
1.	ID Pengguna	Identiti bagi setiap pengguna yang melakukan transaksi. ID secara berkumpulan adalah tidak dibenarkan kerana jejak audit tidak dapat mengenal pasti pengguna sebenar yang melakukan transaksi.																
2.	Tarikh dan Masa Transaksi	Tarikh dan masa pengguna mengakses sistem aplikasi dan melakukan transaksi di sistem.																
3.	Jenis Transaksi	Setiap perubahan maklumat yang dilakukan di sistem aplikasi seperti aktiviti menyedia, meminda, menyemak, melulus dan lain-lain.																

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
			4.	Modul yang Diakses	Modul yang diakses oleh pengguna untuk melakukan perubahan maklumat, mencetak laporan dan lain-lain.			
			5.	Maklumat log masuk dan log keluar	Tarikh dan masa setiap kali pengguna log masuk dan log keluar sistem aplikasi.			
(c)	Adakah sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berupaya menjana/mengekstrak laporan jejak audit?	• Laporan jejak audit sistem aplikasi boleh dijana melalui sub menu di sistem aplikasi itu sendiri atau diekstrak menggunakan skrip.			☐ Paparan skrin urutan proses laporan jejak audit diekstrak.			
3.	Sistem Log Bagi Merekodkan Semua Aktiviti Capaian Server Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai sistem log bagi merekodkan semua aktiviti capaian di server aplikasi dan pangkalan data dan berupaya menjana/mengekstrak laporan log server aplikasi dan server pangkalan data (database).							
(a)	Adakah sistem log server dipasang/dikonfigurasi di server aplikasi dan pangkalan data untuk merekod semua aktiviti capaian ke atas server?	• Sistem log server boleh dijana melalui sistem pengoperasian (OS) atau aplikasi pengurusan log seperti berikut: (1) Windows server - fail format .evt boleh dijana menggunakan command: eventvwr atau event logs.			☐ Paparan skrin log bagi server aplikasi (on-premises dan/atau IAAS co-location).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		(2) Linux server - menggunakan command: cd/var/log. (3) Unix server - menggunakan command: cd/var/log/syslog. - Sekiranya jenis <i>Disaster Recovery Centre</i> (DRC) adalah <i>hot site (aktif - aktif)</i>, agensi hendaklah mengemukakan server log <i>Data Centre</i> (DC) dan DRC. - Sekiranya jenis DRC adalah <i>warm site (aktif - pasif)</i>, agensi hendaklah mengemukakan server log DC sahaja. Nota: - Setiap aktiviti capaian perlu direkod bagi tujuan mengesan wujudnya aktiviti lain yang tidak sah. - Sekiranya agensi menggunakan satu fizikal server yang sama bagi server aplikasi dan <i>database</i>, hanya satu sistem log server diperlukan.	☐ Paparan skrin log bagi server pangkalan data (on-premises dan/atau IAAS co-location).			
(b)	Adakah log server aplikasi dan server pangkalan data (database) mempunyai maklumat berikut: (i) Alamat IP Pengguna? (ii) Tarikh dan Masa Transaksi?	Sistem log server aplikasi dan pangkalan data mempunyai ID pengguna, alamat IP, tarikh dan masa capaian ke server.				

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(iii) Jenis Transaksi? (iv) Modul yang Diakses? (v) Maklumat log masuk dan log keluar?							
		Bil.	Maklumat	Penjelasan				
		1.	ID pengguna	Identiti bagi pengguna yang bertanggungjawab ke atas log server.				
		2.	Alamat IP Pengguna	Alamat IP yang mengakses server. Agensi perlu menyiasat sekiranya terdapat capaian daripada alamat IP yang meragukan/bukan IP pengguna agensi.				
		3.	Tarikh dan Masa Transaksi	Tarikh dan masa pengguna mengakses server aplikasi dan server pangkalan data.				
		4.	Modul yang Diakses	Modul yang diakses oleh pengguna untuk melakukan perubahan maklumat, mencetak laporan dan lain-lain.				
		5.	Maklumat log masuk dan log keluar	Tarikh dan masa setiap kali pengguna log masuk dan log keluar sistem aplikasi.				

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah laporan log server aplikasi dan server pangkalan data (database) boleh dijana dan diekstrak sendiri oleh agensi?	- Pentadbir sistem berupaya untuk menjana dan mengekstrak log server aplikasi dan server pangkalan data. - Sistem log server aplikasi dan server pangkalan data disimpan dalam tempoh yang disarankan oleh Arkib Negara.	☐ Paparan skrin urutan proses mengekstrak log server bagi Microsoft Windows: (1) Open "Event Viewer" (2) Klik "Log" to export (*.evt) (3) Klik kanan "Log" dan "Save All Event As ..."			
(d)	Adakah laporan log server aplikasi dan server pangkalan data (database) disemak bagi mengenal pasti capaian IP yang meragukan?	Sistem log server dipantau dan disemak setiap hari bagi mengenal pasti kewujudan aktiviti capaian dari IP yang meragukan (oleh Unit Keselamatan ICT Agensi).	☐ Laporan log server.			
4.	Sistem Menggunakan Kaedah Penyulitan (Encryption) Dan Penyahsulitan (Decryption) Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan menggunakan kaedah penyulitan (encryption) dan penyahsulitan (decryption) data bagi pemindahan data secara elektronik kepada/daripada sistem pihak ketiga.					
(a)	Adakah fail disulitkan (encrypted) di dalam sistem aplikasi perakaunan dan kewangan sebelum	Fail data pembayaran EFT dan gaji disulitkan (encrypted) di dalam sistem aplikasi sebelum dihantar	☐ Paparan skrin urutan proses penyulitan data di			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	dihantar ke bank bagi transaksi: (i) Pembayaran gaji? (ii) Pembayaran lain-lain? Jika ya, nyatakan: (i) Kaedah penyulitan (encryption); dan (ii) <i>Encryption tools</i> yang digunakan.	ke bank bagi melindungi data pembayaran yang merupakan maklumat sensitif. Nota: - Data mestilah disulitkan (encrypted) terlebih dahulu di sistem aplikasi. <i>Text file</i> yang disulitkan (encrypted) di portal bank atau pihak ketiga adalah tidak diterima. - Penyulitan hendaklah menggunakan <i>public key</i> yang dibekalkan oleh bank atau agensi. - Kaedah dan <i>ecryption tools</i> yang digunakan oleh bank mestilah tidak usang. - Kaedah penyulitan (encryption) yang digunakan oleh agensi hendaklah memenuhi <i>Existing Cryptographic Algorithm for MySEAL</i> (AKSA MySEAL).	sistem [rujuk kriteria fungsian 7 (a)]. ☐ Paparan skrin fail pembayaran EFT dan gaji yang telah disulitkan (encrypted).			
(b)	Adakah kaedah penyulitan (encryption) dan penyahsulitan (decryption) dilaksanakan untuk semua bank agensi yang melibatkan penghantaran fail EFT dan senarai penerima gaji? Nyatakan bilangan dan bank yang berkenaan.	Nota: Semua bank/akaun bayaran yang melibatkan penghantaran fail EFT dan senarai penerima gaji perlu disulitkan dan tiada satu pun yang dikecualikan.	☐ Senarai bank yang melibatkan penghantaran data pembayaran EFT dan data pembayaran gaji.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah pemilihan kaedah penyulitan menyokong algoritma Kriptografi Pasca-Kuantum [Post-Quantum Cryptography (PQC)]?	Nota: Agensi perlu merujuk dokumen AKSA MySEAL 2.1 <i>Approved</i> yang dikeluarkan oleh CyberSecurity Malaysia.	☐ Paparan skrin kaedah penyulitan yang tersenarai dalam AKSA MySEAL telah menyokong algoritma Kriptografi Pasca-Kuantum [Post-Quantum Cryptography (PQC)].			
5.	Ciri-Ciri Keselamatan Dalam Penyediaan Rangkaian Serta Infrastruktur ICT Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mestilah mempunyai ciri-ciri keselamatan berpandukan kepada Arahan Keselamatan, Arahan Teknologi Maklumat dan Dasar Keselamatan ICT yang berkuat kuasa dalam penyediaan rangkaian (LAN/WAN) serta infrastruktur ICT di Pusat Data dan Pusat Pemulihan Bencana.					
(a)	Adakah agensi telah menerima khidmat nasihat keselamatan daripada Pejabat Ketua Pegawai Keselamatan Kerajaan Malaysia (CGSO) mengenai penempatan Pusat Data (DC) dan Pusat Pemulihan Bencana (DRC) sama ada di premis	- Penempatan perkakasan (on-premises) bagi Pusat Data (DC) dan/atau Pusat Pemulihan Bencana (DRC) ditempatkan sama ada di: - premis agensi, atau - premis kerajaan dalam negara, atau - premis swasta	☐ Surat/e-mel permohonan khidmat nasihat kepada CGSO. ☐ Surat/e-mel maklum balas daripada CGSO untuk tiga aspek keselamatan iaitu:			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI												
	Kerajaan dalam negara atau premis swasta? Nyatakan lokasi: (i) Pusat Data (DC) (ii) Pusat Pemulihan Bencana (DRC)		<table><thead><tr><th>Bil.</th><th>Lokasi</th><th>Penjelasan</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Premis agensi</td><td>Premis ibu pejabat, cawangan dan anak syarikat agensi di dalam negara.</td></tr><tr><td>2.</td><td>Premis kerajaan dalam negara</td><td>Premis selain premis agensi seperti Pusat Data Sektor Awam (PDSA), premis Agensi Kerajaan lain, DRC Kerajaan Negeri, Pusat Data Kementerian dan lain-lain. Agensi perlu mendapatkan pengesahan daripada CGSO terlebih dahulu.</td></tr><tr><td>3.</td><td>Premis swasta</td><td>Premis selain premis agensi dalam negara seperti VADS TM, AIMS dan lain-lain. Agensi perlu mendapatkan pengesahan daripada CGSO terlebih dahulu.</td></tr></tbody></table>	Bil.	Lokasi	Penjelasan	1.	Premis agensi	Premis ibu pejabat, cawangan dan anak syarikat agensi di dalam negara.	2.	Premis kerajaan dalam negara	Premis selain premis agensi seperti Pusat Data Sektor Awam (PDSA), premis Agensi Kerajaan lain, DRC Kerajaan Negeri, Pusat Data Kementerian dan lain-lain. Agensi perlu mendapatkan pengesahan daripada CGSO terlebih dahulu.	3.	Premis swasta	Premis selain premis agensi dalam negara seperti VADS TM, AIMS dan lain-lain. Agensi perlu mendapatkan pengesahan daripada CGSO terlebih dahulu.		(i) Keselamatan dokumen/ pengkelasan (ii) Keselamatan fizikal/ persekitaran (iii) Keselamatan personel ☐ Agensi perlu kemukakan perancangan/ <i>timeline</i> atau tindakan penambahbaikan bagi teguran CGSO.			
Bil.	Lokasi	Penjelasan																		
1.	Premis agensi	Premis ibu pejabat, cawangan dan anak syarikat agensi di dalam negara.																		
2.	Premis kerajaan dalam negara	Premis selain premis agensi seperti Pusat Data Sektor Awam (PDSA), premis Agensi Kerajaan lain, DRC Kerajaan Negeri, Pusat Data Kementerian dan lain-lain. Agensi perlu mendapatkan pengesahan daripada CGSO terlebih dahulu.																		
3.	Premis swasta	Premis selain premis agensi dalam negara seperti VADS TM, AIMS dan lain-lain. Agensi perlu mendapatkan pengesahan daripada CGSO terlebih dahulu.																		
		Nota: Penempatan perkakasan/data/maklumat/bahan di luar negara perlu mematuhi Surat Pekeliling Am Bil. 2 Tahun 2021.																		

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		- Peringkat keselamatan bagi Data Terkawal, Terhadap dan Sulit boleh berada di luar negara dengan syarat dan ketetapan seperti berikut: - Bagi tujuan sandaran data sahaja. Data yang mempunyai maksud rahsia rasmi hendaklah mematuhi keperluan pengurusan mekanisme kawalan rahsia rasmi. - Ketua Jabatan hendaklah menilai terlebih dahulu liabiliti atau obligasi undang-undang yang berkaitan sama ada di dalam atau di luar negara sebelum membuat sebarang keputusan yang melibatkan pemindahan data tersebut ke luar negara. - Jabatan hendaklah mendapatkan persetujuan dan kebenaran daripada pihak berkuasa berkaitan yang mengawal selia pelepasan data atau maklumat Kerajaan ke luar negara. - Agensi perlu melaksanakan penambahbaikan bagi teguran CGSO (jika ada) berdasarkan penemuan kritikal dan disokong dengan pelan tindakan.				
(b)	Adakah <i>Network Diagram</i> mempunyai maklumat berikut: (i) Fizikal perkakasan yang terlibat dengan akses ke sistem aplikasi perakaunan	<i>Network Diagram</i> agensi mempunyai maklumat berikut: <i>Diagram Physical</i> <i>Diagram Logical</i> bagi setiap perkakasan yang terlibat <i>Network segmentation</i>	☐ <i>Network Diagram Physical on-premises.</i>			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI									
	dan kewangan seperti berikut: 1. Sistem yang berintegrasi, 2. Kemudahan sandaran data (backup facilities), 3. Perkakasan rangkaian, <i>Firewall</i>, <i>Web Aplication Firewall</i> (WAF) dan lain-lain. (ii) Logikal diagram sekiranya perkakasan menggunakan pendekatan <i>virtual machines</i> (termasuk sistem yang berintegrasi) dan kemudahan sandaran data (backup facilities)? (iii) <i>Network segmentation</i> (User Zone, DMZ Zone, Secure Zone)?	(4) Capaian rangkaian dari cawangan/anak syarikat (5) DC dan DRC. <table><tr><th>Bil.</th><th>Perkara</th><th>Penjelasan</th></tr><tr><td>1.</td><td><i>Diagram Physical</i></td><td>Merangkumi semua komponen yang terlibat dalam rangkaian agensi termasuk sistem yang berintegrasi dan kemudahan sandaran, topologi perkakasan secara penyambungan fizikal yang mempunyai ciri <i>high availability</i>.</td></tr><tr><td>2.</td><td><i>Diagram Logical</i> bagi setiap <i>Virtual Machine</i> (VM)</td><td>Merangkumi semua komponen yang terlibat dalam rangkaian agensi termasuk VM, <i>database</i>, sistem yang berintegrasi dan kemudahan sandaran serta menunjukkan pembahagian zon rangkaian/<i>network segmentation</i> (VLAN), sekatan akses (Firewall rules), skema alamat IP dan</td></tr></table>	Bil.	Perkara	Penjelasan	1.	<i>Diagram Physical</i>	Merangkumi semua komponen yang terlibat dalam rangkaian agensi termasuk sistem yang berintegrasi dan kemudahan sandaran, topologi perkakasan secara penyambungan fizikal yang mempunyai ciri <i>high availability</i> .	2.	<i>Diagram Logical</i> bagi setiap <i>Virtual Machine</i> (VM)	Merangkumi semua komponen yang terlibat dalam rangkaian agensi termasuk VM, <i>database</i> , sistem yang berintegrasi dan kemudahan sandaran serta menunjukkan pembahagian zon rangkaian/ <i>network segmentation</i> (VLAN), sekatan akses (Firewall rules), skema alamat IP dan	☐ <i>Network Diagram Logical on-premises.</i>			
Bil.	Perkara	Penjelasan													
1.	<i>Diagram Physical</i>	Merangkumi semua komponen yang terlibat dalam rangkaian agensi termasuk sistem yang berintegrasi dan kemudahan sandaran, topologi perkakasan secara penyambungan fizikal yang mempunyai ciri <i>high availability</i> .													
2.	<i>Diagram Logical</i> bagi setiap <i>Virtual Machine</i> (VM)	Merangkumi semua komponen yang terlibat dalam rangkaian agensi termasuk VM, <i>database</i> , sistem yang berintegrasi dan kemudahan sandaran serta menunjukkan pembahagian zon rangkaian/ <i>network segmentation</i> (VLAN), sekatan akses (Firewall rules), skema alamat IP dan													

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(iv) Capaian rangkaian dari cawangan/subsidiari (yang mengakses ke sistem aplikasi perakaunan dan kewangan atau sistem yang berintegrasi - jika berkaitan)? (v) Pusat Data (DC) dan Pusat Pemulihan Bencana (DRC)?			aliran data transaksi kewangan. 3. <i>Network segmentation</i> Segment IP bagi pelayan yang tidak diberi akses dari luar rangkaian agensi. Zon ini menempatkan pelayan aplikasi dan pelayan <i>database</i> . 4. Capaian rangkaian dari cawangan/ anak syarikat Merangkumi capaian ke semua cawangan dan/atau anak syarikat yang menggunakan sistem aplikasi. 5. DC dan DRC Merangkumi ISP, <i>bandwidth</i> dan pelayan bagi DC dan DRC.				
(c)	Sila jawab soalan ini jika sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berasaskan web (web-based): (i) Adakah sistem aplikasi perakaunan dan	- Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan yang berasaskan web (web-based) ditempatkan di DMZ, dilengkapi dengan <i>Secure Socket Layer (SSL)</i> dan menggunakan Sijil SSL yang masih dalam tempoh sah (valid), dan/atau - Sistem sokongan berasaskan web (web-based) yang berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berasaskan web (web-based), kedua-dua			☐ Paparan skrin URL sistem di <i>browser</i> . ☐ Paparan skrin <i>SSL Certificate</i> .			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI																							
	kewangan dilengkapi dengan <i>Secure Socket Layer</i> (SSL) dan algoritma yang digunakan adalah sekurang-kurangnya sha-2 (secure hash algorithm)? (ii) Adakah sistem sokongan berasaskan web (web-based) yang berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan (web-based) dilengkapi dengan SSL?	sistem ditempatkan di DMZ, dilengkapi dengan <i>Secure Socket Layer</i> (SSL) dan menggunakan Sijil SSL yang masih dalam tempoh sah (valid), dan/atau Sistem sokongan berasaskan klien (client-based) yang berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berasaskan web (web-based), sistem sokongan ditempatkan di <i>Secure Zone</i> manakala sistem aplikasi ditempatkan di DMZ. <table><tr><th rowspan="2">Bil.</th><th colspan="2">Web/Client-based</th><th colspan="2">Keselamatan Rangkaian</th></tr><tr><th>Sistem perakaunan</th><th>Sistem sokongan</th><th>Sistem perakaunan</th><th>Sistem sokongan</th></tr><tr><td>1.</td><td>Web-based</td><td>-</td><td>DMZ & SSL</td><td>-</td></tr><tr><td>2.</td><td>Web-based</td><td>Web-based</td><td>DMZ & SSL</td><td>DMZ & SSL</td></tr><tr><td>3.</td><td>Web-based</td><td>Client-based</td><td>DMZ & SSL</td><td>Secure Zone</td></tr></table>	Bil.	Web/Client-based		Keselamatan Rangkaian		Sistem perakaunan	Sistem sokongan	Sistem perakaunan	Sistem sokongan	1.	Web-based	-	DMZ & SSL	-	2.	Web-based	Web-based	DMZ & SSL	DMZ & SSL	3.	Web-based	Client-based	DMZ & SSL	Secure Zone			
Bil.	Web/Client-based			Keselamatan Rangkaian																									
	Sistem perakaunan	Sistem sokongan	Sistem perakaunan	Sistem sokongan																									
1.	Web-based	-	DMZ & SSL	-																									
2.	Web-based	Web-based	DMZ & SSL	DMZ & SSL																									
3.	Web-based	Client-based	DMZ & SSL	Secure Zone																									

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI														
	Sila jawab soalan ini jika sistem aplikasi perakaunan dan kewangan adalah berasaskan klien (client-based): (i) Adakah capaian pengguna ke atas sistem aplikasi perakaunan dan kewangan dari luar kampus rangkaian agensi menggunakan <i>Virtual Private Network</i> (VPN) atau pendekatan lain yang setara? (ii) Adakah sistem sokongan (web-based) yang berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan (client-based) dilengkapi dengan SSL?	- Bagi sistem aplikasi perakaunan dan kewangan yang berasaskan klien (client-based), sistem aplikasi ditempatkan di <i>Secure Zone</i> dan pengguna di cawangan/anak syarikat menggunakan VPN (IPSEC) atau rangkaian agensi yang sama (dedicated line) bagi mengakses sistem aplikasi, dan/atau - Sistem sokongan berasaskan web (web-based) yang berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berasaskan klien (client-based), sistem sokongan ditempatkan di <i>DMZ Zone</i>, dilengkapi dengan <i>Secure Socket Layer</i> (SSL) dan menggunakan sijil SSL yang masih dalam tempoh sah (valid), dan/atau - Sistem sokongan berasaskan klien (client-based) yang berintegrasi dengan sistem aplikasi perakaunan dan kewangan berasaskan klien (client-based), kedua-dua sistem ditempatkan di <i>Secure Zone</i>. <table><tr><th rowspan="2">Bil</th><th colspan="2">Web/Client Based</th><th colspan="2">Keselamatan Rangkaian</th></tr><tr><th>Sistem perakaunan</th><th>Sistem sokongan</th><th>Sistem perakaunan</th><th>Sistem sokongan</th></tr><tr><td>1.</td><td>Client-based</td><td>-</td><td>VPN atau dedicated line</td><td>-</td></tr></table>	Bil	Web/Client Based		Keselamatan Rangkaian		Sistem perakaunan	Sistem sokongan	Sistem perakaunan	Sistem sokongan	1.	Client-based	-	VPN atau dedicated line	-				
Bil	Web/Client Based			Keselamatan Rangkaian																
	Sistem perakaunan	Sistem sokongan	Sistem perakaunan	Sistem sokongan																
1.	Client-based	-	VPN atau dedicated line	-																

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN					DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI									
		<table><tr><td>2.</td><td><i>Client-based</i></td><td><i>Web-based</i></td><td><i>Secure Zone</i></td><td>DMZ & SSL</td></tr><tr><td>3.</td><td><i>Client-based</i></td><td><i>Client-based</i></td><td><i>Secure Zone</i></td><td><i>Secure Zone</i></td></tr></table> Nota: Sistem sokongan yang bersifat satu hala sahaja dari sistem aplikasi perakaunan dan kewangan seperti data gaji atau pemakluman bayaran kepada penerima tidak termasuk dalam skop penilaian.					2.	<i>Client-based</i>	<i>Web-based</i>	<i>Secure Zone</i>	DMZ & SSL	3.	<i>Client-based</i>	<i>Client-based</i>	<i>Secure Zone</i>	<i>Secure Zone</i>			
2.	<i>Client-based</i>	<i>Web-based</i>	<i>Secure Zone</i>	DMZ & SSL															
3.	<i>Client-based</i>	<i>Client-based</i>	<i>Secure Zone</i>	<i>Secure Zone</i>															
(d)	Adakah sistem mempunyai kapasiti storan yang mencukupi? Nyatakan jumlah kapasiti storan dan peratus penggunaan terkini bagi <i>server</i> aplikasi dan <i>server</i> pangkalan data.	- Berdasarkan jumlah kapasiti storan yang besar dan peratus penggunaan terkini yang masih rendah, sistem agensi mempunyai kapasiti storan yang mencukupi. - Sekiranya kapasiti storan bagi <i>server</i> aplikasi dan <i>server</i> pangkalan data melebihi 75 peratus, agensi perlu merancang untuk melaksanakan <i>housekeeping</i> atau menambah kapasiti storan.					☐ Paparan skrin kapasiti storan dan peratus penggunaan storan terkini bagi <i>server</i> aplikasi dan <i>server</i> pangkalan data.												

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(e)	Adakah sistem mempunyai ciri-ciri keselamatan seperti berikut: (i) Penilaian Tahap Keselamatan (PTK) dilaksanakan oleh pihak ketiga secara berkala sekurang-kurangnya sekali setahun dan setiap kali berlaku perubahan pada sistem? (ii) <i>Anti virus</i>?	Penggunaan <i>anti virus</i> hanya untuk sistem pengoperasian Windows sahaja.	☐ Pelan PTK atau Laporan PTK. ☐ Paparan skrin <i>anti virus</i> yang masih sah bagi <i>server</i> dan komputer pengguna.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
6.	Sistem Mempunyai Keupayaan Untuk Menamatkan Aplikasi Secara Automatik (Auto Logoff) Sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai keupayaan untuk menamatkan aplikasi secara automatik (auto logoff) bagi pengguna tidak aktif (idle) selepas suatu tempoh masa yang ditetapkan.					
(a)	Adakah sistem aplikasi perakaunan dan kewangan mempunyai fungsi untuk menamatkan sesi secara automatik (auto logoff) sekiranya pengguna tidak aktif bagi sesuatu tempoh yang ditetapkan? Jika ya, nyatakan tempoh penamatan sesi secara automatik (auto logoff) yang ditetapkan.	Nota: Tempoh masa maksimum yang dicadangkan adalah selama 20 minit bagi sistem aplikasi perakaunan dan kewangan. Agensi perlu menyatakan justifikasi sekiranya memerlukan tempoh masa yang lebih lama.	☐ Paparan skrin penetapan <i>auto logoff</i> . ☐ Paparan skrin yang membuktikan <i>auto logoff</i> berfungsi mengikut tempoh yang ditetapkan.			
(b)	Adakah agensi berkeupayaan untuk menukar tetapan penamatan sesi secara automatik (auto logoff)?	- Penetapan boleh dilaksanakan di: (1) Platform <i>Windows</i> melalui <i>Internet Information Services</i> (IIS). (2) Platform <i>Linux/Unix</i> di <i>Apache TomCat/Zend</i>.	☐ Paparan skrin/skrip penetapan <i>auto logoff</i> .			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah tempoh penamatan sesi secara automatik (auto logoff) dinyatakan dalam polisi agensi seperti Dokumen Keselamatan ICT (DKICT)/Polisi Keselamatan Siber (PKS) atau dokumen setara?	- Penetapan tempoh penamatan sesi secara automatik (auto logoff) disokong oleh: - DKICT/PKS, dan/atau - Minit Mesyuarat Pengurusan Agensi/Minit Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal ICT (JTICT).	☐ Paparan skrin cabutan DKICT/PKS mengenai tempoh penamatan sesi secara automatik. ☐ Paparan skrin salinan polisi yang berkaitan.			
7.	Aplikasi Dan Data Bagi Sistem Dibuat Sandaran Data (Backup) Dan Pengujian Restore Secara Berkala Aplikasi dan data bagi sistem perakaunan dan kewangan dibuat sandaran data (backup) secara berkala dan pengujian <i>restore</i> dilaksanakan sekurang-kurangnya satu kali setahun serta didokumenkan. <i>Standard Operating Procedure</i> (SOP) hendaklah mengambil kira pengendalian keselamatan ke atas media sandaran data meliputi penyediaan, penghantaran, penyimpanan, penggunaan, pelupusan dan <i>replication</i> ke Pusat Pemulihan Bencana.					
(a)	Adakah agensi mempunyai <i>Standard Operating Procedure</i> (SOP) bagi pengendalian sandaran data (backup) dan <i>restore</i> untuk sistem aplikasi perakaunan dan kewangan?	Agensi mempunyai SOP/manual pengguna sebagai panduan dan rujukan kepada pentadbir sistem baharu sekiranya terdapat pertukaran pentadbir sistem.	☐ Paparan skrin muka hadapan SOP Sandaran Data (Backup) dan Restore. ☐ Paparan skrin salinan Borang Permohonan Sandaran Data			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI												
(b)	Adakah <i>Standard Operating Procedure</i> (SOP) sandaran data (backup) mengandungi maklumat berikut: (i) Media sandaran data (backup) yang digunakan? (ii) Kekerapan sandaran data (Contoh: harian, bulanan dan tahunan)? (iii) Kaedah sandaran data (Contoh: <i>incremental backup</i>, <i>full backup</i>, automatik dan manual)? (iv) Penempatan/penyimpanan media sandaran data (backup) di lokasi luar premis?	- SOP mempunyai perincian maklumat berikut: - Media, - Kekerapan, - Kaedah, - Penempatan/penyimpanan media, dan - Prosedur pengendalian media. <table border="1" data-bbox="535 698 1266 1421"> <thead> <tr> <th>Bil.</th> <th>Perkara</th> <th>Penjelasan</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Media</td> <td>Jenis-jenis media sandaran yang digunakan seperti <i>Network-Attached Storage</i> (NAS), <i>Storage Area Network</i> (SAN), <i>Server Replication</i>, <i>Tape</i>, <i>External Hard Disk</i>, <i>Pendrive</i>, <i>CD</i>, <i>Micro SD</i> dan lain-lain.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kekerapan</td> <td>Kekerapan sandaran data dilaksanakan oleh agensi sama ada secara harian, mingguan, bulanan dan/atau tahunan.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Kaedah</td> <td>Kaedah sandaran aplikasi dan data sama ada <i>incremental</i>, <i>full backup</i> dan dilaksanakan secara <i>scheduled</i> atau manual.</td> </tr> </tbody> </table>	Bil.	Perkara	Penjelasan	1.	Media	Jenis-jenis media sandaran yang digunakan seperti <i>Network-Attached Storage</i> (NAS), <i>Storage Area Network</i> (SAN), <i>Server Replication</i> , <i>Tape</i> , <i>External Hard Disk</i> , <i>Pendrive</i> , <i>CD</i> , <i>Micro SD</i> dan lain-lain.	2.	Kekerapan	Kekerapan sandaran data dilaksanakan oleh agensi sama ada secara harian, mingguan, bulanan dan/atau tahunan.	3.	Kaedah	Kaedah sandaran aplikasi dan data sama ada <i>incremental</i> , <i>full backup</i> dan dilaksanakan secara <i>scheduled</i> atau manual.	(Backup) dan Restore. ☐ Paparan skrin carta alir Sandaran Data (Backup) & Restore. ☐ SOP Sandaran Data (Backup) & Restore.			
Bil.	Perkara	Penjelasan																
1.	Media	Jenis-jenis media sandaran yang digunakan seperti <i>Network-Attached Storage</i> (NAS), <i>Storage Area Network</i> (SAN), <i>Server Replication</i> , <i>Tape</i> , <i>External Hard Disk</i> , <i>Pendrive</i> , <i>CD</i> , <i>Micro SD</i> dan lain-lain.																
2.	Kekerapan	Kekerapan sandaran data dilaksanakan oleh agensi sama ada secara harian, mingguan, bulanan dan/atau tahunan.																
3.	Kaedah	Kaedah sandaran aplikasi dan data sama ada <i>incremental</i> , <i>full backup</i> dan dilaksanakan secara <i>scheduled</i> atau manual.																

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(v) Prosedur pengendalian media sandaran (backup) meliputi penyediaan, penghantaran, penyimpanan, penggunaan dan pelupusan dilaksanakan mengikut DKICT/PKS, Arahan Keselamatan, Arahan Teknologi Maklumat dan/atau Akta Arkib Negara?	4.	Penempatan/penyimpanan media	Lokasi penempatan/penyimpanan media sandaran di luar premis (off site). Lokasi luar premis hendaklah dengan jarak yang munasabah dan tidak terjejas dengan bencana yang sama.				
		5.	Prosedur pengendalian media	Merangkumi pengendalian media sandaran termasuk proses kerja pelaksanaan <i>backup</i> dan <i>restore</i> , penghantaran, penyimpanan, penggunaan, pelupusan dan borang permohonan pengujian <i>restore</i> .				
(c)	Adakah terdapat kemudahan sistem sandaran (backup) yang menyokong dan melindungi sistem aplikasi perakaunan dan kewangan agensi? Nyatakan media sandaran (backup) yang digunakan.	- Contoh media sandaran (backup): (i) <i>Network-Attached Storage (NAS)/Storage Area Network (SAN)</i>. (ii) <i>Server Replication</i>. (iii) <i>Tape</i>. (iv) Lain-lain: <i>External Hard Disk/Pendrive/CD/Micro SD</i> dan lain-lain (nyatakan). - Pelaksanaan <i>backup</i> adalah selari dengan SOP bagi aspek media sandaran data (backup) yang digunakan.			☐ Paparan skrin log <i>backup</i> .			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(d)	Adakah prosedur sandaran (backup) dibuat secara berkala? Nyatakan kekerapan pelaksanaan <i>backup</i> (contoh: harian, mingguan atau bulanan).	Nota: Prosedur sandaran dibuat secara berkala adalah penting bagi memudahkan penetapan <i>Recovery Point Objective</i> (RPO).	☐ Paparan skrin buku log sandaran data (backup).			
(e)	Adakah salinan sandaran data (backup) disimpan di luar premis agensi dan lokasi merupakan premis Kerajaan? Nyatakan lokasi dan kekerapan penghantaran.	- Lokasi penempatan/penyimpanan media sandaran adalah di luar premis (off site) dengan ciri-ciri berikut: - jarak yang munasabah, - merupakan premis Kerajaan, - tidak berada di lokasi yang berdekatan atau bersebelahan dengan Pusat Data, - tidak terjejas dengan bencana yang sama dengan Pusat Data, dan - boleh diakses bagi mendapatkan media sandaran semasa bencana. - Penghantaran salinan media sandaran ke lokasi penempatan/penyimpanan adalah berdasarkan jumlah tempoh kehilangan data yang sanggup diterima oleh agensi RPO.	☐ Paparan gambar lokasi penyimpanan sandaran data (backup). ☐ Paparan buku log sandaran data (backup).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(f)	Adakah terdapat kawalan keselamatan ke atas pengendalian media sandaran (backup) di luar premis?	- Nyatakan contoh: (i) Peti besi berkunci. (ii) Kawalan keselamatan lokasi penyimpanan. (iii) Pegawai bertanggungjawab. (iv) Rekod log aktiviti.	☐ Paparan gambar peti besi berkunci. ☐ Paparan gambar kawalan keselamatan lokasi penyimpanan media sandaran (backup). ☐ Paparan laporan log aktiviti.			
(g)	Adakah prosedur pengujian <i>restore</i> bagi semua media sandaran (backup) diuji sekurang-kurangnya satu kali setahun?	- Pengujian prosedur <i>restore</i> dilaksanakan sekurang-kurangnya satu kali setiap tahun bagi backup utama media sandaran data yang digunakan. - Permohonan aktiviti pengujian prosedur <i>restore</i> menggunakan borang permohonan yang terkandung di dalam SOP <i>backup</i> dan <i>restore</i>.	☐ Paparan Borang Permohonan Pengujian <i>Restore</i> . ☐ Paparan laporan aktiviti <i>restore</i> .			
(h)	Adakah data kewangan sebelum dan selepas <i>restore</i> disemak dan disahkan oleh pegawai kewangan?	- Aktiviti pengujian prosedur <i>restore</i> menggunakan borang permohonan <i>restore</i> dan diuji bersama pegawai kewangan. - Data kewangan sebelum dan selepas <i>restore</i> disemak dan disahkan oleh pegawai kewangan di mana data selepas <i>restore</i> adalah sama dengan data yang disandar/dipendua dengan membuat perbandingan	☐ Paparan Imbangan Duga sebelum dan selepas <i>restore</i> (di <i>server</i> produksi) yang mempunyai tarikh, masa dan			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
		antara Imbangan Duga sebelum <i>restore</i> (dari pelayan produksi) dan selepas <i>restore</i> (dari pelayan pengujian/ DR). Nota: Imbangan Duga hendaklah mempunyai tarikh dan masa bagi mengesahkan data selepas <i>restore</i> adalah tepat.	telah disahkan oleh pegawai kewangan.			
8.	Pelan Pemulihan Bencana (DRP) Bagi Sistem Yang Digunakan Dan Melaksanakan Simulasi DRP Agensi Kerajaan menyediakan Pelan Pemulihan Bencana (DRP) bagi sistem aplikasi perakaunan dan kewangan, melaksanakan simulasi dan mengemas kini pelan sekurang-kurangnya satu kali setahun serta didokumenkan. DRP hendaklah selari dengan Pelan Kesyinambungan Perkhidmatan (PKP) Agensi Kerajaan (sekiranya ada).					
(a)	Adakah agensi mempunyai Pelan Pemulihan Bencana (DRP) untuk sistem aplikasi perakaunan dan kewangan?	Nota: Sekiranya agensi tidak mempunyai DRC (Disaster Recovery Center), agensi perlu mewujudkan DRP bagi sistem aplikasi perakaunan dan kewangan dengan menggunakan pendekatan jenis <i>cold-site</i>.	☐ <i>Disaster Recovery Plan (DRP)</i>			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI									
(b)	Adakah Pelan Pemulihan Bencana (DRP) mempunyai maklumat berikut: (i) Struktur Organisasi Pasukan DRP (DR Team)? (ii) Prosedur/tatacara bagi tiga fasa minimum iaitu fasa normal (perlu mempunyai penerangan berkaitan strategi simulasi), fasa pemulihan dan fasa selepas bencana? (iii) <i>Recovery Point Objective</i> (RPO) yang sepadan dengan strategi <i>backup</i>? (iv) <i>Recovery Time Objective</i> (RTO) yang sepadan dengan jumlah masa diambil dalam fasa pemulihan dan jenis DRC?	- DRP mempunyai maklumat berikut: (1) Struktur Organisasi Pasukan DRP (2) Prosedur/tatacara bagi tiga fasa minimum (3) <i>Recovery Point Objective</i> (RPO) (4) <i>Recovery Time Objective</i> (RTO) (5) Maklumat lokasi dan jenis DRC (6) Strategi menangani kehilangan data <table><tr><th>Bil.</th><th>Perkara</th><th>Penjelasan</th></tr><tr><td>1.</td><td>Struktur Organisasi Pasukan DRP</td><td>Struktur Organisasi Pasukan DRP diketuai oleh DR <i>Director</i> yang merupakan pengurusan tertinggi/ICTSO agensi.</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prosedur/tatacara bagi tiga fasa minimum</td><td>Mempunyai tiga prosedur utama iaitu: (1) Fasa normal/sebelum bencana - pelaksanaan <i>backup</i> dan jadual simulasi, (2) Fasa pemulihan/semasa bencana - penilaian bencana, pengisytiharan bencana, senarai semak perpindahan dan strategi </td></tr></table>	Bil.	Perkara	Penjelasan	1.	Struktur Organisasi Pasukan DRP	Struktur Organisasi Pasukan DRP diketuai oleh DR <i>Director</i> yang merupakan pengurusan tertinggi/ICTSO agensi.	2.	Prosedur/tatacara bagi tiga fasa minimum	Mempunyai tiga prosedur utama iaitu: (1) Fasa normal/sebelum bencana - pelaksanaan <i>backup</i> dan jadual simulasi, (2) Fasa pemulihan/semasa bencana - penilaian bencana, pengisytiharan bencana, senarai semak perpindahan dan strategi				
Bil.	Perkara	Penjelasan													
1.	Struktur Organisasi Pasukan DRP	Struktur Organisasi Pasukan DRP diketuai oleh DR <i>Director</i> yang merupakan pengurusan tertinggi/ICTSO agensi.													
2.	Prosedur/tatacara bagi tiga fasa minimum	Mempunyai tiga prosedur utama iaitu: (1) Fasa normal/sebelum bencana - pelaksanaan <i>backup</i> dan jadual simulasi, (2) Fasa pemulihan/semasa bencana - penilaian bencana, pengisytiharan bencana, senarai semak perpindahan dan strategi													

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
	(v) Maklumat lokasi dan jenis DRC sama ada <i>cold</i>, <i>warm</i> atau <i>hot</i>? (vi) Strategi mendapatkan semula data yang hilang/tidak sempat dibuat sandaran disebabkan oleh bencana yang berlaku bagi memastikan ketepatan Penyata Kewangan? Pelan ini bertujuan memastikan pemulihan bencana dapat dilakukan segera dengan kehilangan data yang minimum.			menangani kehilangan data, dan (3) Fasa selepas bencana - pengisytiharan penamatan bencana, kembali ke lokasi asal dan penilaian semula. Nota: Aktiviti dalam setiap fasa perlu disenaraikan langkah demi langkah dengan menyatakan aktiviti yang dijalankan, pegawai yang bertanggungjawab dan tempoh masa yang diambil. Mempunyai SOP dan borang yang berkaitan iaitu: (1) SOP <i>backup</i> dan <i>restore</i>, (2) SOP Pemulihan, (3) Senarai Maklumat Perhubungan bagi sistem terlibat, (4) Borang Taksiran Bencana, dan				

SELF-ASSESSMENT SAGA COMPLIANCE REVIEW (SASAR) Versi 3.0 Tahun 2026

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
				(5) Laporan Penilaian Semula Bencana.				
		3.	<i>Recovery Point Objective (RPO)</i>	RPO adalah jumlah kehilangan data yang sanggup diterima oleh agensi. Tempoh RPO hendaklah sepadan dengan strategi <i>backup</i> . Contoh: Bagi sandaran data (backup) yang dihantar seminggu sekali ke <i>off-site/DRC</i> , RPO adalah tujuh hari.				
		4.	<i>Recovery Time Objective (RTO)</i>	RTO adalah tempoh masa sistem dapat dipulihkan semula selepas bencana. Tempoh RTO hendaklah sepadan dengan jumlah masa diambil dalam fasa pemulihan dan jenis DRC. Contoh: Bagi <i>warm-site DRC</i> , RTO adalah dua jam.				
		5.	Maklumat lokasi dan jenis DRC	Akses ke lokasi DRC hendaklah sekurang-kurangnya tidak menggunakan laluan utama yang sama dan tidak terjejas dengan bencana yang sama dengan Pusat Data. Jenis DRC sama ada <i>cold</i> , <i>warm</i> atau <i>hot</i> .				

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN			DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
				Sebaik-baiknya, pastikan lokasi DRC mempunyai jarak minimum 25 kilometer dari Pusat Data utama. Ini bertujuan untuk mengelakkan berlakunya bencana secara serentak ke atas kedua-dua Pusat Data dan DRC akibat daripada insiden seperti banjir, gempa bumi dan sebagainya. Jarak ini juga mengambil kira keperluan perjalanan pentadbir Pusat Data ke lokasi DRC. Rujukan: Surat Arahan Ketua Pengarah Jabatan Digital Negara Bil. 3 Tahun 2025.				
		6.	Strategi menangani kehilangan data	Mengenal pasti kaedah dan strategi bagi mendapatkan semula data yang hilang/tidak sempat dibuat sandaran disebabkan oleh bencana yang berlaku bagi memastikan ketepatan Penyata Kewangan.				
		Nota: Pelan ini bertujuan memastikan pemulihan bencana dapat dilakukan segera dengan kehilangan data yang minimum.						

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN				DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI																
		Terdapat tiga jenis kategori DRC: <table><tr><th>Jenis</th><th>Penerangan</th><th>Kos</th><th>Risiko Kehilangan Data</th></tr><tr><td>Hot</td><td>RPO dan RTO yang minimum di mana kadar kehilangan data adalah dalam tempoh 15 minit - kedua-dua server bagi produksi dan DRC online pada masa yang sama.</td><td>Tinggi</td><td>Rendah</td></tr><tr><td>Warm</td><td>Server di DRC akan diaktifkan secara manual apabila berlaku bencana.</td><td>Sederhana</td><td>Sederhana</td></tr><tr><td>Cold</td><td>Agensi mempunyai DRC namun hanya untuk menempatkan media sandaran sahaja. RTO akan bertambah kerana agensi perlu melaksanakan perolehan pembelian perkakasan dan membuat instalasi perisian terlebih dahulu.</td><td>Rendah</td><td>Tinggi</td></tr></table>				Jenis	Penerangan	Kos	Risiko Kehilangan Data	Hot	RPO dan RTO yang minimum di mana kadar kehilangan data adalah dalam tempoh 15 minit - kedua-dua server bagi produksi dan DRC online pada masa yang sama.	Tinggi	Rendah	Warm	Server di DRC akan diaktifkan secara manual apabila berlaku bencana.	Sederhana	Sederhana	Cold	Agensi mempunyai DRC namun hanya untuk menempatkan media sandaran sahaja. RTO akan bertambah kerana agensi perlu melaksanakan perolehan pembelian perkakasan dan membuat instalasi perisian terlebih dahulu.	Rendah	Tinggi				
Jenis	Penerangan	Kos	Risiko Kehilangan Data																						
Hot	RPO dan RTO yang minimum di mana kadar kehilangan data adalah dalam tempoh 15 minit - kedua-dua server bagi produksi dan DRC online pada masa yang sama.	Tinggi	Rendah																						
Warm	Server di DRC akan diaktifkan secara manual apabila berlaku bencana.	Sederhana	Sederhana																						
Cold	Agensi mempunyai DRC namun hanya untuk menempatkan media sandaran sahaja. RTO akan bertambah kerana agensi perlu melaksanakan perolehan pembelian perkakasan dan membuat instalasi perisian terlebih dahulu.	Rendah	Tinggi																						

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(c)	Adakah pengisytiharan bencana dilakukan oleh Ketua/Timbalan Agensi?	<i>DR Team</i> diketuai oleh <i>DR Director</i> yang merupakan pengurusan tertinggi/ICTSO agensi. - Pengisytiharan bencana dilakukan oleh <i>DR Director</i> atau <i>DR Manager</i> yang bertindak sebagai pengerusi gantian sekiranya <i>DR Director</i> tiada.	☐ <i>DR Team</i>			
(d)	Adakah DRP diuji sekurang-kurangnya satu kali setahun?	Nota: Sekiranya jenis DRC adalah "Cold" dan tidak mempunyai perkakasan utama, simulasi DRP menggunakan <i>testing environment</i> di Pusat Data adalah dibenarkan.	☐ Paparan laporan Pengujian DRP. ☐ Paparan notis Pengisytiharan Bencana. ☐ Paparan notis Penamatan Bencana. ☐ Paparan laporan Penilaian Bencana. ☐ Paparan skrin pembuktian simulasi DRP yang dibuat di persekitran DRC (bagi hanya yang mempunyai DRC).			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(e)	Adakah laporan simulasi DRP mempunyai maklumat berikut: (i) Notis Pengisytiharan Bencana? (ii) Notis Penamatan Bencana? (iii) Laporan Penilaian Bencana?	- Laporan simulasi merangkumi perkara berikut: - Notis Pengisytiharan Bencana, <i>Standard Operating Procedure</i> (SOP) Pemulihan Bencana, - Tempoh masa sebenar pemulihan semasa simulasi berbanding tempoh masa pemulihan dalam dokumen DRP (Recovery Time Objective - RTO), - Notis Penamatan Bencana, - Laporan Penilaian Bencana, <i>Trial Balance</i> sebelum (di server produksi) dan selepas <i>restore</i> yang mempunyai tarikh, masa dan telah disahkan oleh pegawai kewangan, dan <i>Trial Balance</i> selepas <i>restore</i> yang telah mempunyai transaksi, tarikh, masa dan disahkan oleh pegawai kewangan.				
(f)	Adakah tempoh sebenar RPO dan RTO semasa simulasi bersesuaian dengan tempoh yang dinyatakan dalam dokumen DRP?	Nota: Agensi perlu mengemas kini dokumen DRP berdasarkan penemuan semasa simulasi.	☐ Laporan perbandingan masa antara tempoh sebenar dengan tempoh yang dinyatakan dalam dokumen DRP.			

BIL.	KRITERIA PEMATUHAN SAGA	KETERANGAN	DOKUMEN	YA	TIDAK	CATATAN AGENSI
(g)	Adakah data kewangan sebelum dan selepas simulasi DRP disemak dan disahkan oleh pegawai kewangan?	- Simulasi DRP dilaksanakan bersama pegawai kewangan. - Data kewangan sebelum dan selepas simulasi disemak dan disahkan oleh pegawai kewangan. Data <i>restore</i> hendaklah sama dengan data <i>backup</i> dengan membuat perbandingan antara Imbangan Duga sebelum <i>restore</i> (dari production server) dan selepas <i>restore</i> (dari testing/DR server). - Pegawai kewangan juga menyemak dan mengesahkan Imbangan Duga selepas <i>restore</i> (dari testing/DR server) yang telah mempunyai transaksi sebenar bagi mengesahkan sistem boleh digunakan. Nota: Imbangan Duga hendaklah mempunyai tarikh dan masa bagi mengesahkan data selepas <i>restore</i> adalah tepat.	☐ Imbangan Duga sebelum <i>restore</i> (dari production server) dan selepas <i>restore</i> (dari testing/DR server) yang mempunyai tarikh, masa dan telah disahkan oleh pegawai kewangan. ☐ Imbangan Duga selepas <i>restore</i> (dari testing/DR server) yang telah mempunyai transaksi sebenar , tarikh, masa dan disahkan oleh pegawai kewangan.			

Disediakan Oleh:

Bahagian Teknologi Maklumat

.....

Nama:

Jawatan:

Tarikh:

Disahkan Oleh:

Bahagian Teknologi Maklumat

.....

Nama:

Jawatan:

Tarikh: